

že změna řízení se usnesením teprve zavádí. Správně praví Trutter: »Das oest. Zivilprozessrecht« str. 468, že odchylky (roz. řízení ve věcech nepatrných) na dále neplatí. Neumann praví, že řízení ve věcech nepatrných přechází (nikoliv převádí se) v řízení řádné. Dospěv z doslovu zákona ku názoru, že není na místě vydati tu zvláštní usnesení, pokládal plenární senát zbytečným, zabývatí se otázkou doručení jeho po případě i opravných prostředků do něho. Rovněž pokládal za zbytečno zabývatí se otázkou, jak dlužno postupovati, stala-li se spornou hodnota sporu a co zaříditi v tom případě, neocenil-li žalobce obmezené žalobní žádání, neb v těchto směrech dotaz ministerstva odpovědi nežádá, předpokládaje, že došlo již ku přechodu řádného řízení do řízení ve věcech nepatrných.

Čís. 4024.

Obnova drobných zemědělských pachtů (zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 Sb. z. a n.).

V případě Šu 2 a) zákona nezáleží na tom, zda propachtovatel jest sám zemědělcem (maloročníkem), zda chce sám obdělávati pachtovaný pozemek čili nic a zda potřebuje výtěžku propachtovaného pozemku k vlastní výživě čili nic.

(Rozh. ze dne 1. července 1924, R I 457/24.)

Proti návrhu pachtýřů na obnovu pachtu vznesli propachtovatelé odpor, jemuž soud první stolice vyhověl, rekursní soud odpor zamítl. Důvody: Propachtovatelé odvolávají se na ustanovení Šu 2. a) zákona ze dne 12. srpna 1921 čís. 313 Sb. z. a n., dle něhož pachtovní smlouva nemůže býti obnovena na další tři roky ani proti vůli propachtovatelů. Nutno řešiti otázku, zda toto ustanovení se vztahuje na navrhovatele, ježto, jak zjištěno, tito nemají zemědělských pozemků. Onen zákon, právě jako ostatní zákony, týkající se pozemkové reformy, musí být vykládán extensivně. Úmyslem zákonodárce bylo zajistiti drobným pachtýřům půdu v těžkých dobách poválečných. Z dopisu městského úřadu v T. vysvítá, že pachtýři Václav a Jiří F. jsou, pokud jde o opatření si výživy, odkázáni na výnos zpachtovaného pozemku. Sami parcelu tu obdělávají a pozměnili ji z neúrodné pastviny těžkou léta trvající prací v zahradu a provozují nyní na ní zahradnictví. Navrhovatele nelze pokládati za rolníky, neboť nejsou odkázáni na výnos svých pozemků — Anna Sch-ová je manželkou továrníka a Jan F. je majitelem stavebního podniku — a nepotřebují k výživě ani k jejímu doplnění hospodářského výtěžku těchto parcel, ježto, jak ze spisů vysvítá, prodali tuto parcelu městské obci T. Zákonodárce chtěl ustanovením Šu 2. písm. a) chrániti drobné rolníky, by mohli úspěšně své pozemky obdělávati a zvýšiti výtěžek vlastních polí, a proto drobné rolníky, jichž zemědělské pozemky nedosahují 15 a, vyjmul z ustanovení Šu 1. Ježto v tomto případě nejde naprosto o takové osoby, nemohou se stěžovatelé na toto ustanovení odvolávati a proto odpůrci mohou právem požadovati dle Šu 1., by nájem byl prodloužen na další tři léta. Na okolnost, že navrhovatelé jsou povinni provésti depuraci ohledně

prodaného pozemku vůči kupitelce, městské obci T. nelze vzít zřetele, ježto jediným účelem řízení dle tohoto zákona jest chrániti drobné pachtýře.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Úvahy napadeného usnesení, jež vedly k zamítnutí odporu stěžovatelů proti oznámené obnově pachtu, před zákonem neobstojí. Podle §u 2 a) zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 Sb. z. a n., nenastává obnova pachtu, pokud běží o pozemky, které nenáleží obci nebo jiné právnické osobě, nejsou státem zabrány aniž zapsány v deskách zemských a netvoří hospodářskou součást deskového statku, když celková výměra zemědělských pozemků, nalézajících se ve vlastnictví propachtovatele, nečiní více než 15 ha. Zákon zde tedy nerozeznává, zda propachtovatel jest sám zemědělcem, po případě maloročníkem čili nic, — zda chce sám obdělávati pachtovaný pozemek čili nic, — a zda potřebuje výtěžku propachtovaného pozemku k vlastní výživě čili nic. Teprve v odstavcích b) a c) téhož paragrafu jest řeč o případech, kde propachtovatel bere nebo chce vzíti do vlastní správy propachtovaný pozemek, a teprve v článku II. zákona ze dne 13. července 1922 čís. 213 Sb. z. a nař., bylo pamatováno na ten případ, že propachtovatel, vzav pozemek do vlastní správy, propachtoval jej později někomu jinému, ale i tu vyhrazen starému pachtýři pouze nárok na náhradu škody proti propachtovateli. Jasný a přesný doslov §u 2. a) zákona ze dne 12. srpna 1921 čís. 313 sb. z. a nař., vylučuje tedy výklad, daný mu soudem rekursním, jak ostatně nejvyšší soud také v jiných podobných případech již vyložil. To tím spíše, když nelze souhlasiti s názorem rekursního soudu, že dlužno ustanovení zákona ze dne 12. srpna 1921 čís. 313 Sb. z. a nař. vykládati extensivně ve prospěch pachtýřů. Zákon omezuje značnou měrou práva propachtovatele a proto nutno jeho předpisy dle obecných pravidel právních vykládati spíše způsobem omezujícím tak, aby propachtovatelova práva nebyla dotčena více, než zákon připouští. Ježto pak bylo zjištěno, že v době, kdy pachtýři oznámili, že si pachtovaný pozemek podrží na dále v pachtu, a kdy stěžovatelé vznesli odpor, tito byli ještě vlastníky pozemku, a neměli více, než 15 ha zemědělských pozemků, vyhověl první soud právem jejich odporu a právem vyslovil, že již z toho důvodu nenastává obnova pachtu.

Čís. 4025.

Ustanovení §u 199 celního a monopolního řádu nezakazuje právní jednání ohledně veletržních předmětů z ciziny dovezených, jež byly k vyclení pouze zaznamenány, nýbrž činí pouze přechod jich k užívání nebo do obchodu v tuzemsku závislým na podmínce, že bude z nich zapraveno clo.

(Rozh. ze dne 1. července 1924, R I 510/24.)